

LA MÀGIA DELS NOMBRES

Si t'he de ser sincera et diré que mai m'han dit res les mates. No sé si perquè mai me les han sabut explicar bé, o simplement perquè els nombres no són el meu. A la meva família som tots més de lletres, però vaig descobrir que tot i que no t'agradin són molt importants per a nosaltres, les matemàtiques. No t'ho creus? Doncs sí:

Per tot on anem o en tot el que fem les podem aplicar. Per exemple els nombres de les pàgines dels llibres; per saber les dimensions de les rajoles de casa, o saber quantes n'hi ha; per comptar el canvi de les sabates que t'acabes de comprar, o simplement el seu preu; per escollir la cançó que vols del teu CD preferit en el radiocasset, etc.

Un cop em van demanar escriure un relat sobre aquest tema i no sabia de què fer-lo exactament, ja que el tema en si no m'interessava gaire, però al poc temps li vaig trobar el seu encant. Hagué de cercar a alguns llibres, per Internet, demanar ajuda... però al final ho vaig aconseguir. La meva història parlava d'un home anomenat Crinkslof.

Era un nom una mica estrany però és que ens situem a l'edat mitjana, quan la gent encara no gaudeix de massa cultura, i els matemàtics, astròlegs... són considerats mags o coses així, per fer tantes operacions i fórmules estranyes.

Com ja he dit, el nostre protagonista era un home d'edat indefinida. Vagava pels pobles amb la seva túnica de sac esquinçada ja per el pas del temps i la seva petita bossa a conjunt. Tenia els cabells grisos i descambuixats.

Per tots els pobles se'l coneixia com "El mac dels nombres". Aquest nom li venia ja d'enfora, perquè tot i el seu aspecte de pirat era un home del més savi que et podies trobar. Anava de poble en poble explicant històries i deixant bocabadats a grans petits i mitjans amb els seus coneixements, grans coneixements, que transformats per la ignorància d'aquelles èpoques es convertien en petits trucs màgics o jocs, però eren molt valorats. Fins i tot havia servit al rei durant un temps.

Ningú mai l'havia aconseguit superar. Ni tan sols el més gran matemàtic de la vila. Moltes vegades havien intentat plantejar-li problemes que pareixien impossibles de resoldre, però en un obrir i tancar d'ulls ja els havia resolt.

Aquell any, però, es sentia pobre. Ja estava cansat de fer els mateixos problemes sempre a la mateixa gent. Tenia ganes de recórrer món i decidí viatjar a terres més llunyanes, a fer-se de noves

cultures i amb noves experiències amb les que després podria impressionar als habitants del seu regne.

Arribà al reialme de Valquiri precedit de la seva fama. El rei ja l'esperava amb la gran expectació de matemàtics i astròlegs de totes les terres dels voltants. Aquell dia fou bastant intens ja que mantingué unes llargues i pesants reunions amb els més savis de la zona.

Poc després el rei li oferí allotjament al seu castell i en uns pocs dies ja s'havia guanyat l'admiració de tots els habitants de Valquiri.

Cada matí, nens i no tan nens l'esperaven a les portes del castell per gaudir dels seus poders matemàtics. Entre ells n'hi havia un que no s'imaginaria mai el que la seva existència li podia marcar. Es deia Dolo, i era criat del rei. Tenia tan sols dotze anys. La seva família havia estat venuda com a esclaus a altres regnes, i a ell li havia tocat treballar en la cort reial de Valquiri. No el tractaven malament, hi estava bé allà però li faltava una cosa. Sempre li havia atret la màgia de les matemàtiques, però mai havia tingut l'oportunitat de poder aprendre-les.

Cada matí es trobava allà, en silenci, camuflat per la multitud escoltant i gaudint dels coneixements matemàtics de Crinkslof. Ningú no se n'havia adonat però de tant en quant entrava a l'habitació del savi i prenia anotacions de moltes de les coses que aquest tenia apuntades en els seus manuscrits, gastats pels anys i la manipulació continuada del vell matemàtic. Més tard, en la seva cambra, d'amagat intentava desxifrar i aprendre de les meravelles que es desprenien d'aquells màgics pergamins.

Una tarda, el matemàtic estava tombat al llit de la seva cambra cavil·lant en un nou truc amb el que poder fascinar als ja assidus participants dels seus actes. En aquell moment tocaren a la porta i poc després entrà un al·lotet, no massa alt, de semblant trist però espavilat i vital. Anava vestit amb unes robes pobres i a la mà portava un saquet que no abultava massa.. Tímidament s'atraca al vell savi i li proposà:

- Sou un home d'edat..., i els coneixements que teniu... moriran amb vos sense veure la llum; no us heu plantejat mai... tenir un aprenent... que heretés i continués tot aquest bagatge que atresoreu?

El vell, aparentment indiferent, continuà amb les seves cavil·lacions, però als seus ulls una llum nova s'aprecià.

- No penseu que seria una llàstima que es perdés un llegat d'aquesta magnitud? – Insistí el jove intentant adular al matemàtic.

El silenci era l'única resposta que obtingué.

Després d'uns minuts que semblaren hores, l'al·lot desanimat jugà la darrera carta. Llençà sobre la tauleta el saquet que portava i tragué set bastonets. Amb ells configurà la següent igualtat:

$$\text{VII} = \text{I}$$

(En nombres romans: 7 és igual a 1)

- Seríeu capaç de fer certa aquesta igualtat?

El vell continuava indiferent i el jove, en silenci abandonà l'estància. Quan ja era a punt de tancar la porta sentí com amb una veu dèbil que mostrava poc interès li digué:

- Abans de sopar tindràs la solució.

Aquell vespre, Crinkslof no assistí al sopar, i quan anaren a la seva cambra per veure què havia passat no sentiren res més que un estrany silenci de tant en quant interromput pel so d'una espècie de bastonets xocant-se.

Tothom s'imaginava que estaria preparant un nou truc per al dia següent, per la qual cosa no volgueren molestar al matemàtic i tornaren a les seves aposentes.

Aquella nit Crinkslof no aclucà l'ull. Pel castell tothom comentava que aquells bastonets l'havien embreixat.

Tres dies passaren i el vell matemàtic continuava sense aparèixer. Tots estaven molt preocupats, i el mateix rei, acompanyat dels seus súbdits, acudiren per interessar-se per l'estat emocional i físic de l'il·lustre convidat.

Ja des del corredor d'accés a la cambra on s'allotjava Crinkslof, se sentien les veus ensordidores i desafinades que proferien de l'interior de l'estància. Atònits i sense dir una paraula cursaren entre ells mirades perplexes .

- Seeeeeetttt és igual a uuuunnnn...!!!! Uuunnn és iguaal a seeeeeetttt!!!! ♪
- Estau bé, mestre?
- Seixanta uuuunnnn!!!! ♪♪
- Guàrdies, obriu immediatament la porta! Ordenà el rei.

En terra i amb les cames enlaire, sense guardar la compostura deguda, Crinkslof , amb els cabells desordenats i palets a les mans repetia sincopadament la mateixa cantinela.

- Seeettt és igual a uuunnnn!!!! Un és igual a seeet!!!! ♪♪
- Per favor mestre Crinkslof, que sa majestat el rei és aquí!
- Seeettt reeeeissss són igual a uuunnnn !!!! ♪
- Per l'amor de Déu, què té aquest home?
- Un reeeiii és igual a seeetttt!!! ♪

Realment semblava que el vell matemàtic havia perdut el cap.

L'enrenou era tan gran que el mateix Dolo s'hi presentà davant la presència del rei per donar-li explicacions.

En sentir la presència de l'al·lot Crinkslof, arrossegant-se per terra s'aferrà a les seves cames:

- La resposta! Necessito la resposta! Per el que més vulguis!

L'aspecte del vell mag era llastimós, però en Dolo sabia molt bé el què volia.

- Em dureu amb vos?
- Eh?
- Me prendreu com a aprenent?
- Tu te'n vas del cap!
- Ido així, no hi ha resposta.

Tots els presents seguien la conversa sense entendre ni una paraula.

- Per favor, necessito saber!
- Està en les vostres mans.

Crinkslof reflexionà la nova situació. Un aprenent... no era del tot una mala idea...

- D'acord vindràs amb mi.

Davant la sorpresa i l'admiració de tothom, Dolo, amb un simple moviment de dos dits col·locà els palets com així veureu:

$$\sqrt{\text{I}} = \text{I}$$

(Llevant el pal que fa de 2 (VII) i col·locant-lo sobre l'1 (VI) la igualtat abans incerta passa a ser certa: L'arrel quadrada d'1 és igual a 1)

A primera hora de l'alba, dues ombres envoltades per la boira abandonaven el castell.

No trobeu que amb històries com aquestes les matemàtiques et poden arribar a entusiasmar?